

DESATERO KOMUNIKACE S TĚLESNĚ ZNEVÝHODNĚNÝM

Nenechte se ovlivnit tzv. haló efektem (účinkem prvního dojmu), který může být spojen s pocity nejistoty, obavami, předsudky, studem apod. Zvláště u handicapovaných, jejichž vzhled je onemocněním výrazněji ovlivněn.

Tělesně znevýhodněný uživatel je pro nás rovnocenným partnerem – nezvyšujte hlas, mluvejte normálním tónem, nepodceňujte jeho schopnosti a neprojevujte nadměrný soucit.

Udržujte běžný oční kontakt.

Jednejte s uživatelem normálně - závažné tělesné onemocnění ještě neznamená, že je postižený i mentálně a smyslově.

Doprovází-li tělesně znevýhodněného další osoba, ved'te rozhovor s handicapovaným, ne prostřednictvím jeho doprovodu.

V případě, že handicap je závažný a brání uživateli v běžné komunikaci, snažte se s ním dorozumět jinými formami komunikace (písemné sdělení, mimika, dotyk, obrázky apod.).

Při komunikaci odstraňte bariéry v prostoru, nabídněte místo k sezení či svou pomoc. Handicapovaný vám obvykle sám sdělí, jak můžete pomoci.

S uživatelem jednejte slušně, trpělivě a empaticky. Dejte mu dostatek času a prostoru, aby se vyjádřil. Během komunikace se zeptejte, co všechno vám rozuměl.

Pomoc handicapovanému nabídněte, ale nikdy nevnucujte. Případným odmítnutím se nenechte odradit.

Pokud má s sebou uživatel asistenčního psa, nikdy byste jej neměli rušit při práci (bez dovolení jej hladit, krmit, volat apod.).

DESATERO KOMUNIKACE S VOZÍČKÁŘEM

Odstraňte bariéry, které by mohly bránit plynulému pohybu s vozíkem.

Při manipulaci s vozíčkářem se zeptejte, s čím chce pomoci a nedělejte nic bez jeho svolení. Požádejte ho, ať vám sám řekne, jak máte postupovat.

Při každém zastavení je nutné vozík zabrzdit (pokud to neudělá sám vozíčkář).

Při manipulaci s vozíkem ho zvedejte pouze za pevné rámy.

Vozíčkář má jiný úhel pohledu – uzpůsobte tomu komunikaci a popis okolí, neboť vozíčkář nemusí vidět vše, co vidíte vy.

Jedete-li s vozíkem z prudšího místa, sjíždějte raději pozpátku, je to bezpečnější pro vozíčkáře i pro vás.

Při běžné komunikaci je vhodné snížit se/posadit se na úroveň vozíčkáře, abyste mohli udržovat oční kontakt. Nikdy se přitom neopírejte o vozík (rozhodně ne bez svolení).

Při komunikaci volte vhodná slova, abyste dotyčného neurazili, ale nemusíte se bát použít slova jako jít, chodit, odejít apod.

Mluvíte-li s vozíčkářem a tlačíte vozík, snažte se být alespoň vedle něj, aby nemusel neustále otáčet či zaklánět hlavu. Je to nepohodlné a po delší době i fyzicky nepříjemné.

Neupozorňujte na nečistoty padající z vozíku.

Seznam informačních zdrojů

Asociace poraden pro osoby se zdravotním postižením ČR. *Příručka pro efektivnější komunikaci zdravotnických pracovníků a osob se zdravotním postižením* [online]. Dostupné z: <http://www.apzp.cz/userfiles/4263/files/prirucka-efektivni-komunikace.pdf>

KONVALINKA, Petr, et.al. Zásady správné komunikace s osobami s tělesným postižením. In: *Projekt Výuka k různosti jako součást multikulturní výchovy a vzdělávání* [online]. Dostupné z http://www.nejsmevsichnistejni.cz/sites/default/files/1_1_3_Zasady_komunikace_tele_sne_postizeni_ucitel.pdf

Pomahamekvalite.cz. *Komunikace se zdravotně handicapovaným klientem* [online]. Dostupné z <http://pomahamekvalite.cz/files/file/komunikace%20s%20OZP.pdf>

Skripta Specializace bez bariér – tělesná postižení [online]. Dostupné z http://elearning.everesta.cz/pluginfile.php/2297/mod_resource/content/1/08.%20T%C4%9Blesn%C3%A9%20posti%C5%BEen%C3%AD%20-%20skripta_fin%C3%A1l.pdf

Slowík, Josef. *Komunikace s lidmi s postižením*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010. 155 s.